

Roczny raport Ofcom nt konsumpcji mediów przez brytyjskie dzieci oraz postaw dzieci i rodziców w tym zakresie

Na swojej stronie internetowej Ofcom opublikował 220 stronicową analizę *Children and Parents: Media Use and Attitudes*, 2013. Z jednej strony zawiera ona informacje na temat nasycenia urządzeniami oraz konsumpcji mediów przez dzieci w wieku 5-15 lat w Wielkiej Brytanii, a także ich wiedzy i umiejętności w tym zakresie. Z drugiej strony mówi ona o postawach brytyjskich rodziców wobec korzystania przez ich dzieci z telewizji, konsol do gry, telefonów komórkowych, komputerów i internetu, w tym o kontroli rodzicielskiej i o stosowanych w tym zakresie zasadach.

W raporcie Ofcom'u po raz pierwszy znalazły się informacje na temat dostępu do mediów i korzystania z nich przez dzieci w wieku 3-4 lat: jedno dziecko na pięcioro z nich (22 proc.) ma w swoim pokoju odbiornik telewizyjny; jedno na czworo (28 proc.) – tablet w domu. Jeden na ośmiu trzy-czterolatków używa tabletu do aktywności online (12 proc.), ¼ ogląda w domu telewizję za pomocą alternatywnych urządzeń, a 20 proc. korzysta z usług na żądanie.

Ponadto, w raporcie przeczytamy m.in. o tym, że:

- Dzieci w wieku 5-15 lat w dalszym ciągu spędzają więcej czasu na oglądaniu telewizji niż na korzystaniu z innych mediów. Zasadnicza różnica w stosunku do roku 2012 polega na tym, że obecnie młodzi widzowie częściej odbierają program telewizyjny na różne sposoby, w tym przez telefon komórkowy i strony internetowe nadawców, a także coraz częściej korzystają z kilku mediów naraz (*cross-media multitasking*).

W 2013 r. ponad 4 na 10 dzieci w wieku 5-15 lat używa alternatywnych urządzeń do oglądania programu telewizyjnego (wzrost z 34 proc. w 2012 r. do 45 proc. w 2013 r.), wzrost ten dotyczy szczególnie korzystania z tabletów (do oglądania telewizji używa ich 15 proc. dzieci w wieku 5-15 lat). ¼ dzieci w wieku 12-15 lat zwykle ogląda program telewizyjny za pomocą telefonu komórkowego (25 proc.), a troje na dziesięcioro dzieci w wieku 8-15 lat (29 proc.) korzysta z usług na żądanie (VoD). Jedno na troje dzieci w wieku 5-15 lat (34 proc.), które mają dostęp do sieci w domu, ogląda telewizję poprzez strony internetowe nadawców. Z kolei 36 proc. 8-15 latków posiadających telefon komórkowy, którzy oglądają telewizję oraz korzystają z internetu w domu deklaruje, że w większości przypadków używa tych mediów równocześnie (dla kategorii wiekowej 12-15 lat odsetek ten rośnie do 42 proc.).

- Telewizja w dalszym ciągu traktowana jest przez młodych widzów jako wartościowe medium.

Większość 5-15 latków będących i telewidzami, i użytkownikami internetu uważa, że media te pomagają im czerpać wiedzę i kształtować własne opinie. Jednocześnie, to w dalszym ciągu telewizja stanowi to medium, którego najbardziej by im brakowało spośród tych mediów, z których regularnie korzystają. Należy jednak odnotować, że wraz z wiekiem dziecka wzrasta konkurencyjność innych mediów i urządzeń: i tak w porównaniu z 2012 r. odsetek dzieci w przedziale 8-11 lat, którym najbardziej brakowałoby internetu wzrósł z 10 proc. do 15 proc., natomiast dzieciom w wieku 12-15 lat w 2013 r. najbardziej brakowałoby telefonu komórkowego (39 proc.) lub smartfonu (51 proc.), a następnie internetu (19 proc.) i telewizji (również 19 proc.).

- Spada odsetek dzieci w wieku 5-15 lat posiadających telefon komórkowy niebędący smartfonem – z 49 proc. w 2012 r. do 43 proc. w 2013 r.

Tendencja ta najbardziej widoczna jest w przedziale wiekowym 8-11 lat (spadek odsetka użytkowników komórek z 28 proc. w 2012 r. do 15 proc. w 2013 r.), podczas gdy odsetek posiadaczy smartfonów zarówno w przedziale wiekowym 8-11 lat jak i 12-15 lat nie zmienia się (odpowiednio 18 proc. dla 8-11 latków i 62 proc. dla 12-15 latków). Spadek odsetka dzieci posiadających telefon komórkowy powiązany jest z silnym wzrostem korzystania przez nie z tabletek: około ¼ dzieci w wieku 12-15 lat (26 proc.) i 18 proc. dzieci w wieku 8-11 lat ma swój własny tablet.

- Od 2012 r. bardziej niż podwoiła się liczba gospodarstw domowych posiadających tablet (z 20 proc. do 51 proc.), a użytkowanie tabletek w domu przez dzieci w wieku 5-15 lat potroiło się (z 14 proc. w 2012 r. do 42 proc. w 2013 r.).

Tendencji tej towarzyszy jednocześnie zmniejszanie się liczby odbiorników telewizyjnych i radiowych będących wyposażeniem dziecięcego pokoju (odpowiednio: w 2013 r. 52 proc. 5-15 latków ma telewizor w swoim pokoju w stosunku do 59 proc. w 2012 r., 15 proc. - odbiornik radiowy w stosunku do 19 proc. w 2012 r.). Zmniejsza się też liczba dzieci posiadających w swoim pokoju konsole do gry lub inne stacjonarne urządzenia do gier (47 proc. w 2013 r. w stosunku do 56 proc. w 2012 r.) na rzecz wykorzystania w tym celu tabletek (23 proc. w 2013 r. w stosunku do 7 proc. w 2012 r.).

- Preferencje dzieci co do wyboru urządzeń podłączonych do internetu w dużej mierze zależą od sposobu i celu ich wykorzystania.

O ile wydaje się, że wielofunkcyjne tablety świetnie spełniają potrzeby młodszych dzieci w zakresie rozrywki (gry, korzystanie z materiałów audiowizualnych), o tyle dla dzieci w wieku 11-15 lat smartfony są najbardziej popularnym urządzeniem służącym do korzystania z sieci społecznościowych oraz do wysyłania szybkich wiadomości (*instant messages*) - średnio 184 tego typu wiadomości tygodniowo.

- Po raz pierwszy odnotowano spadek liczby dzieci w wieku 8-12 lat (czyli poniżej wymaganego progu wiekowego) oraz w wieku 12-15 lat posiadających aktywny profil na portalach społecznościowych.

Dla dzieci w wieku 8-12 lat odnotowano spadek z 30 proc. w 2012 r. do 22 proc. w 2013 r., dla 12-15 latków - spadek z 81 proc. w 2012 r. do 68 proc. w 2013 r. Jednocześnie, 97 proc. 12-15 latków posiadających aktywny profil na portalu społecznościowym zarejestrowanych jest na Facebooku.

- W 2013 r. wzrosła świadomość brytyjskich rodziców, których dzieci posiadają konto na Facebooku, na temat minimalnej granicy wieku użytkowników tego serwisu.
- W 2013 r. wzrosła liczba dzieci, których profil na portalu społecznościowym jest potencjalnie dostępny dla nieznajomych i to pomimo, że większość z nich deklaruje, iż są bezpiecznymi użytkownikami internetu oraz, że ich wiedza na ten temat jest wystarczająca.

Zdaniem autorów raportu wynik ten można interpretować w ten sposób, że skoro nowe technologie stale przynoszą nie tylko nowe możliwości, ale też nowe zagrożenia, to dzieci potrzebują pomocy w

oszacowaniu potencjalnych zagrożeń i niezamierzonych konsekwencji korzystania przez nie z mediów oraz pomocy dot. podejmowania świadomych decyzji dotyczących działań online.

- Większość rodziców używa połączonych strategii w celu zachowania bezpieczeństwa swojego dziecka w sieci, w tym ponad czworo na dziesięcioro rodziców korzysta z założonej kontroli rodzicielskiej, z czego dziewięcioro na dziesięcioro uważa, że w ten sposób zapewnia większe bezpieczeństwo swojemu dziecku.

Większość rodziców dzieci w wieku 5-15 lat uważa, że ich wiedza jest wystarczająca do utrzymania bezpieczeństwa ich dzieci w internecie, ale ciągle jeszcze prawie połowa rodziców czuje, że ich dzieci lepiej od nich orientują się w internecie, przy czym w gronie tym znajduje się aż 14 proc. rodziców dzieci w wieku 3-4 lat. Może to wynikać z szybkości zmian technologicznych szczególnie w zakresie aplikacji i nowych technologii mobilnych oraz łatwości, z jaką młodsze dzieci się do nich dostosowują, podczas gdy rodzice muszą stale podnosić swoje umiejętności w tym zakresie.

Pełny raport dostępny jest pod adresem: http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/media-literacy/october-2013/research07Oct2013.pdf?utm_source=updates&utm_medium=email&utm_campaign=Media+Use+2013

Opracowanie: Ewa Murawska-Najmiec, Departament Strategii, Biuro KRRiT

Warszawa, 04.11.2013 r.